

MONITOR GOSPODARCZY INSTYTUTU ZACHODNIEGO

1/2026
3.02.2026

Redakcja:
dr Piotr Andrzejewski, dr Justyna Schulz

SYTUACJA EKONOMICZNA W NIEMCZECH – grudzień 2025 r.

Według raportu Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Energii ze stycznia 2026 r. niemiecka gospodarka wykazuje oznaki lekkiego ożywienia, odnotowując wzrost PKB o 0,2% w ostatnim kwartale 2025 r. Pozytywny impuls płynie z produkcji przemysłowej, która w listopadzie wzrosła o 0,8% (trzeci wzrost z rzędu), za co odpowiada m.in. ożywienie w produkcji maszyn. Eksport pozostaje jednak pod presją stłumionego popytu zagranicznego oraz niepewności geopolitycznej, nie wnosząc obecnie istotnego wkładu we wzrost gospodarczy. W ujęciu rocznym spadki eksportu do Chin (-12,3%) oraz do USA (-7,8%) odbiły się na sektorach motoryzacyjnym, maszynowym i chemicznym. Sytuację poprawił rosnący popyt ze strony państw UE, zwłaszcza Hiszpanii i Polski. Ogółem eksport w ujęciu rocznym wzrósł o 0,25%. Sektor handlu detalicznego odnotował wzrost o 1,4% w skali roku, choć miesięczne dane wykazują lekkie wahania. Inflacja ustabilizowała się na poziomie ok. 1,8%, co sprzyja odbudowie siły nabywczej. Bezrobocie wykazuje tendencję wzrostową, czego dowodzi wskaźnik 6,3% (ok. 3 mln osób) będący wynikiem opóźnionego efektu stagnacji. Niepokojącym zjawiskiem pozostaje wysoka liczba upadłości, która w skali roku wzrosła o ponad 20%, co jest efektem utrzymujących się wysokich kosztów prowadzenia działalności i słabej koniunktury w budownictwie.

[Die wirtschaftliche Lage in Deutschland in Januar 2026](#)

ANALIZY

🕒 Wpływ ekspansywnej polityki fiskalnej na rozwój Niemiec w latach 2025–2028

Według prognoz Bundesbanku niemiecka gospodarka odnotuje w najbliższych latach umiarkowany wzrost realnego PKB. Według szacunków osiągnął on w 2025 r. ok. 0,2%, w kolejnych latach będzie to ok. 0,6% w 2026 r., ok. 1,3% w 2027 r. i ok. 1,1% w 2028 r. Przewiduje się, że skumulowany wpływ dodatkowych wydatków na obronność i infrastrukturę na PKB w latach 2025–2028 wyniesie +1,3 pkt. proc.

Rząd Niemiec utworzył w 2025 r. specjalny fundusz przeznaczony na rozwój infrastruktury i osiągnięcie neutralności klimatycznej o wartości 500 mld euro na okres 12 lat. Celem jest modernizacja i rozbudowa infrastruktury kolejowej i drogowej, inwestycje w placówki edukacyjne, cyfryzacja oraz neutralność klimatyczna. Modele symulacyjne nie wskazują, aby inwestycje publiczne znacząco stymulowały wzrost zatrudnienia lub inwestycje prywatne. Wynika to po pierwsze z faktu, że tylko połowa środków z funduszu zostanie przeznaczona na dodatkowe inwestycje. Po drugie, impuls rozwojowy osłabiają istniejące bariery strukturalne takie jak: niedobór wykwalifikowanej siły roboczej i rosnące koszty pracy (demografia), obciążenia biurokratyczne czy konkurencja międzynarodowa (głównie ze strony Chin) oraz

postępująca fragmentacja globalnych rynków. Efekty funduszu mogłyby być wzmocnione, jeśli udałoby się zredukować koszty biurokracji i wzmocnić podaż fachowców na rynku pracy. Ważne dla budowania zaufania ze strony inwestorów prywatnych jest również przedstawienie scenariusza, jak deficyty będą redukowane bez ograniczania istotnych inwestycji w infrastrukturę.

Niemcy planują także znaczący wzrost wydatków na obronność. Ich udział w PKB wzrośnie do 2028 r. o 1,25 pkt. proc. w porównaniu do poziomu z 2024 r., osiągając wskaźnik wynoszący prawie 3,25%. Od 2026 r. nastąpi intensyfikacja nakładów na systemy uzbrojenia, amunicję oraz personel Bundeswehry. Pomoc dla Ukrainy ma być utrzymana w wysokości ok. 0,25% PKB rocznie.

Ta ekspansywna polityka fiskalna doprowadzi do pogorszenia wskaźników zadłużenia. Według analityków deficyt budżetowy wzrośnie z 2,5% PKB w 2025 r. do 4,8% w 2028 r. Prognozowany jest również wzrost zadłużenia z 62,2% w 2024 r. do 68,1% w 2028 r. Bundesbank przewiduje również, że w 2028 r. zostanie znacznie przekroczony limit wynikający z reguły hamulca zadłużenia, o ile nie będą podjęte wcześniej działania korygujące. Powinny one koncentrować się na rosnących kosztach ubezpieczeń społecznych, których wzrost wynika ze zmian demograficznych i rozszerzania świadczeń. W przeciwnym razie generalne cięcia w budżecie mogą być wymuszone prawnie.

Analitycy ostrzegają, że wzrost zadłużenia może mieć skutki odwrotne od zamierzonych. Niewykluczone, że wynikające z niego wyższe oprocentowanie kredytów wywoła efekt wypychania inwestycji prywatnych.

Podsumowując, wpływ bieżących działań rządu na długoterminowy potencjał produkcyjny Niemiec będzie odczuwalny z opóźnieniem i pozostanie na umiarkowanym poziomie. Strukturalnym problemem może stać się rosnący poziom zadłużenia. (J. Schulz).

→ [Bundesbank, Deutschland-Prognose: Wirtschaft geht allmählich wieder auf Erholungskurs](#)

WIADOMOŚCI

🕒 Wywiad z prezesem BASF

W wywiadzie udzielonym dla dziennika „Handelsblatt” prezes koncernu BASF Markus Kamieth przedstawił realistyczny według niego obraz niemieckiego przemysłu, który zmaga się z najtrudniejszą sytuacją od ćwierćwiecza i brakiem perspektyw na wyraźne ożywienie koniunktury w 2026 r. Mimo tego pesymizmu, Kamieth odrzucił tezę o nieuchronnej dezindustrializacji Niemiec, zapowiadając dalsze inwestycje w macierzysty zakład w Ludwigshafen w wysokości dwóch miliardów euro rocznie – co, jak podkreślił, stanowi kwotę wyższą niż roczne nakłady firmy w Chinach. Prezes zapewnił o strategicznym znaczeniu zakładu w Ludwigshafen dla niemieckiego przemysłu. W kontekście globalnym Kamieth stwierdził, że obecność na rynku chińskim jest niezbędna nie tylko

ze względu na wysoki popyt, ale także z uwagi na fakt, iż jest to centrum innowacji kluczowych dla skalowania „zielonych” technologii. Prezes BASF odniósł się też do strategii „Local-for-local”, mającej zwiększyć odporność na zakłócenia łańcuchów dostaw i ryzyka geopolityczne. Dodał, że jest to sposób na restrukturyzację w stronę gospodarki o obiegu zamkniętym i redukcji emisji w perspektywie 2035 r. Broniąc się przez zarzutami o zamykanie fabryk w Niemczech, Kamieth wskazał na równoległą budowę nowoczesnych zakładów, np. związanych z chemią półprzewodników. Jednocześnie zaapelował o dostrzeganie pozytywnych zmian w procesie transformacji przemysłowej.

➔ [Handelsblatt, BASF investiert nirgends so stark wie in Ludwigshafen](#)

🕒 **Niemieccy kandydaci do EBC**

Według dziennika „Handelsblatt” niemiecki rząd przygotowuje się do walki o stanowisko prezesa Europejskiego Banku Centralnego (EBC) po zakończeniu kadencji Christine Lagarde w 2027 r. Chociaż do zmiany pozostały jeszcze prawie dwa lata, pierwsi niemieccy kandydaci już zaczęli publicznie sygnalizować swoją gotowość do objęcia tej funkcji. Swoje zainteresowanie wyrazili prezes Bundesbanku Joachim Nagel oraz członkini zarządu EBC Isabel Schnabel. Największym wyzwaniem dla Berlina jest fakt, że Niemcy już teraz piastują kluczowe stanowiska w UE – Ursula von der Leyen przewodniczy Komisji Europejskiej do 2029 r., a Claudia Buch stoi na czele nadzoru bankowego EBC. Mało prawdopodobne wydaje się, aby inne kraje zgodziły się na powierzenie tak znaczącej funkcji kolejnemu przedstawicielowi Niemiec, chyba że von der Leyen odeszłaby z Komisji, np. gdyby zamierzała ubiegać się o urząd prezydenta Niemiec w 2027 r.

Zarówno kanclerz Friedrich Merz (CDU), jak i minister finansów Lars Klingbeil (SPD) dążą do zabezpieczenia niemieckich interesów, obawiając się wysokiego zadłużenia państw strefy euro. Niemiecki prezes EBC miałby stanowić gwarancję dyscypliny finansowej. „Handelsblatt” informuje, że jeśli Niemcy nie uzyskają tego stanowiska, to Berlin zamierza ubiegać się o funkcję głównego ekonomisty EBC, którą w 2027 r. przestanie pełnić Philip Lane. Jako potencjalny kandydat na jego następcę wymieniany jest Volker Wieland.

➔ [Handelsblatt, Deutschland will sich den EZB-Chefposten sichern](#)

🕒 **Miliardy zamiast reform strukturalnych**

W 2026 r. państwo niemieckie planuje przeznaczyć 29,5 mld euro na utrzymanie na akceptowalnym poziomie cen prądu dla przemysłu i gospodarstw domowych. Jest to kwota rekordowa, która ma zapobiec ucieczce przemysłu z Niemiec i zapewnić poparcie społeczne dla transformacji energetycznej. Instytut Gospodarki Niemieckiej (IW) oraz komisja ekspercka ds. monitoringu transformacji energetycznej ostrzegają, że takie działanie jest jedynie kosztownym rozwiązaniem doraźnym. Zdaniem ekspertów subwencje maskują problem, zamiast go rozwiązywać,

a priorytetem powinno być obniżenie kosztów całego systemu poprzez efektywniejszą rozbudowę sieci i odnawialnych źródeł energii. Ponadto eksperci krytykują rząd za niezrealizowanie obietnicy obniżenia podatku od energii elektrycznej do unijnego minimum dla wszystkich grup odbiorców. Minister finansów Lars Klingbeil (SPD) uzasadnił to brakiem środków w budżecie, ograniczając ulgi jedynie do przemysłu oraz rolnictwa i leśnictwa. Z kolei minister Katherina Reiche (CDU) przedstawiła plan wprowadzenia dziesięciu kluczowych instrumentów mających na celu obniżenie kosztów systemowych. Propozycje te obejmują m.in. reformę wsparcia dla energii odnawialnej oraz ściślejsze powiązanie rozwoju tych źródeł z rozbudową sieci przesyłowych. Eksperci uważają, że uzależnienie cen energii od ogromnych dopłat budżetowych jest postrzegane jako ryzykowne i mało zrównoważone. Przemysł nadal nie ma pewności co do utrzymania długoterminowych cen energii, a zapowiadany poziom 5 centów za kWh jest osiągalny jedynie dla części jej zużycia. Eksperci ostrzegają, że należy raczej obniżyć ogólne koszty systemu zamiast wydawać miliardy na regulację cen.

[Handelsblatt, Bund subventioniert Strompreise 2026 mit 29,5 Milliarden Euro](#)

KALENDARIUM

DATA	MIEJSCE	WYDARZENIE
01.12.2025	Berlin	Federalne Ministerstwo Gospodarki i Energii rozpoczęło nabór wniosków w ramach Programu Innowacji dla Modeli Biznesowych i Pionierskich Rozwiązań (IGP). Ta edycja konkursu skupia się na wzmocnieniu siły ekonomicznej i jakości życia na obszarach miejskich i wiejskich przez sektor MŚP.
01.12.2025	Berlin	Minister gospodarki i energii Katherina Reiche wzięła udział w inauguracyjnym spotkaniu Rady Doradczej ds. MŚP, w skład której wchodzi 32 właścicieli firm.
02.12.2025	Berlin	Ministrowie obrony (B. Pistorius, SPD) oraz gospodarki i energii (K. Reiche, CDU) zainaugurowali rozszerzony dialog z przemysłem (<i>Industriedialog</i>), mający na celu zacieśnienie współpracy między sektorem obronnym a cywilnym w celu zwiększenia zdolności produkcyjnych i odporności państwa. Inicjatywa ta koncentruje się na wykorzystaniu technologii podwójnego zastosowania, uproszczeniu przepisów oraz wspieraniu innowacji poprzez nowe centrum koordynacyjne Bundeswehry.
02.12.2025	Berlin	Minister Katherina Reiche zainaugurowała platformę „SVI Connect”, która ma cyfrowo łączyć firmy z sektora obronnego z nowymi dostawcami cywilnymi w celu szybkiej rozbudowy mocy produkcyjnych. Ministerstwo Gospodarki i Energii zapewniło finansowanie na funkcjonowanie platformy w 2026 r. w wysokości 100 000 euro.
03.12.2025	Berlin	Niemiecki rządowy fundusz surowcowy (<i>Rohstofffonds</i>) zainwestował 150 mln euro w projekt Lionheart firmy Vulcan Energy, który zakłada wydobywanie litu z solanek geotermalnych w

		Górnym Renie przy jednoczesnej produkcji czystej energii. Koszty tego wspólnego z Australią projektu wynoszą ponad 2,1 mld euro.
03.12.2025	Frankfurt nad Menem	Minister Katherina Reiche otworzyła konferencję rynków kapitałowych, która zgromadziła ponad 150 inwestorów w celu omówienia sposobów zachęcenia prywatnego kapitału do włączenia się w inwestycje związane z rozbudową niemieckiej infrastruktury energetycznej. Ważnym elementem konferencji były rozmowy o uruchomieniu tzw. <i>Deutschlandfonds</i> , czyli funduszy na rzecz rozwoju Niemiec.
04.12.2025	Berlin	Niemcy ogłosiły zwiększenie wsparcia dla ukraińskiej energetyki, przekazując dodatkowe 100 mln euro na Fundusz Wsparcia Energetycznego Ukrainy, co podnosi ich łączny wkład do 550 mln euro. Środki te mają umożliwić szybkie naprawy zniszczonej infrastruktury energetycznej.
04.12.2025	Berlin	Niemcy przeznaczają 1,3 mld euro na udział w unijnym mechanizmie „Auction-as-service”, który wspiera produkcję odnawialnego i niskoemisyjnego wodoru oraz rozwój transgranicznej infrastruktury wodorowej, w tym połączenia z duńskim „Hydrogen Backbone 1”.
05.12.2025	Londyn	Wielka Brytania przystąpiła do porozumienia o kontroli eksportu uzbrojenia, mającego na celu wzmocnienie współpracy przemysłowej z Francją, Niemcami i Hiszpanią oraz ułatwienie realizacji wspólnych programów obronnych.
05.12.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki i Energii ogłosiło nabór wniosków w ramach europejskiego projektu IPCEI AI, planując zainwestowanie ponad miliarda euro w rozwój przemysłowej sztucznej inteligencji. Inicjatywa ta ma umożliwić stworzenie otwartego ekosystemu technologii m.in. dla robotyki i autonomicznej produkcji.
08.12.2025	Bruksela	Minister Katherina Reiche wzięła udział w posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności, podczas którego dyskusja skupiła się na wzmocnieniu konkurencyjności UE poprzez pogłębienie rynku wewnętrznego i systematyczną redukcję biurokracji.
09.12.2025	Berlin	Opublikowano zlecony przez Ministerstwo Gospodarki raport pt. „Monitor Przedsiębiorczości Kobiet 2024/2025 – Założycielki firm w Niemczech w porównaniu międzynarodowym”. Wskaźnik zakładania przez kobiety firm wyniósł 8,5%, co okazuje się najlepszym wynikiem w historii.
10.12.2025	Berlin	Niezależna Komisja Ekspertów ds. Monitorowania Transformacji Energetycznej przedstawiła swój raport na temat stanu transformacji energetycznej.
10.12.2025	Berlin	Rząd Federalny przyjął zmianę rozporządzenia o przyłączaniach elektrowni do sieci (KraftNAV). Poprawka wyjaśnia, że instalacje magazynowania energii nie są objęte zakresem KraftNAV i nie mają zastosowania do wielkoskalowych systemów

		magazynowania energii. Brak zmiany spowodowałby, że inni wnioskodawcy, tacy jak centra danych, praktycznie nie mieliby szans na uzyskanie przyłączenia do sieci.
10.12.2025	Rzym	Minister Katherina Reiche wzięła udział w drugim niemiecko-włoskim Forum Ministerialnym. Wymiana poglądów między ministrami skupiła się na kształtowaniu ram konkurencyjnego europejskiego przemysłu. Przyjęto też deklarację określającą wspólne cele dotyczące zwiększenia konkurencyjności, redukcji biurokracji, wzmocnienia europejskiego przemysłu, kluczowych technologii i cyfryzacji przemysłu.
11.12.2025	Berlin	Sekretarz stanu Christoph Ploß uczestniczył w Konferencji Morskiej 2025, która skupiła się na ochronie infrastruktury krytycznej, usuwaniu niewybuchów oraz rozwoju ekologicznych napędów i cyfryzacji w gospodarce morskiej.
11.12.2025	Berlin	Minister Katherina Reiche oraz przedstawiciele LEAG podpisali umowę publiczno-prawną zabezpieczającą wypłaty odszkodowań za wcześniejsze wycofywanie z eksploatacji elektrowni opalanych węglem brunatnym. Odszkodowania za wcześniejsze wyłączenie elektrowni wyniosą do 1,75 mld euro.
11.12.2025	Berlin	Minister Katherina Reiche, rozpoczęła proces wdrażania Agendy Chemicznej 2045. W tym celu minister zaprosiła przedstawicieli czołowych firm chemicznych, krajów związkowych, związków zawodowych oraz Niemieckiego Stowarzyszenia Przemysłu Chemicznego (VCI) na wydarzenie inauguracyjne w Federalnym Ministerstwie Gospodarki i Energii.
15.12.2025	Berlin	Minister Katherina Reiche wzięła udział w 8. Niemiecko-Ukraińskim Forum Ekonomicznym w Berlinie. Oprócz odbudowy Ukrainy i kwestii odporności gospodarczej wydarzenie koncentrowało się również na kluczowych sektorach takich jak przemysł zbrojeniowy oraz sektor IT.
15.12.2025	Papenburg	Włosko-szwajcarska firma MSC Cruises podpisała list intencyjny z Meyer Werft na budowę 4–6 statków o wartości do 10 mld euro, co wyczerpuje w pełni możliwości produkcyjne stoczni w Papenburgu do 2035 r. Zamówienie jest wspierane przez państwowych udziałowców: rząd federalny i Dolną Saksonię.
15.12.2025	Bruksela	Minister Katherina Reiche wzięła udział w spotkaniu ministrów energii UE, na którym wypracowano wspólne stanowisko w sprawie rewizji „Connecting Europe”, głównego unijnego instrumentu finansowania rozwoju transgranicznej infrastruktury energetycznej i energii odnawialnej.
17.12.2025	Tel Awiw	Podczas swojej inauguracyjnej wizyty w Izraelu, minister Katherina Reiche, wraz ze swoim odpowiednikiem, izraelskim ministrem energii i infrastruktury Eliahu Cohenem, podpisała program prac niemiecko-izraelskiego partnerstwa energetycznego na rok 2026. Program podkreśla kluczową rolę bezpieczeństwa energetycznego, a nowe priorytety koncentrują

		się na cyberbezpieczeństwie i fizycznej ochronie infrastruktury energetycznej. Zainaugurowano także program wsparcia niemiecko-izraelskich start-upów EXIST Startup Bridge.
18.12.2025	Berlin	Rząd federalny oraz bank rozwoju KfW uruchomiły <i>Deutschlandfonds</i> (Fundusz Niemiecki). Zapewniono na ten cel ok. 30 mld euro w postaci funduszy publicznych i gwarancji. Ma to pozwolić na uruchomienie inwestycji o łącznej wartości prawie 130 mld euro. Program jest kierowany do przedsiębiorstw przemysłowych, średnich przedsiębiorstw (MŚP), startupów, młodych firm rozwijających się, prywatnych i komunalnych dostawców energii oraz firm z sektora obronnego i surowcowego.
19.12.2025	Górnice regiony Niemiec	Ministerstwo Gospodarki i Energii przeznaczy 170 mln euro na rozwój produkcji ogniw akumulatorowych i innych technologii transformacyjnych w regionach górniczych. Dofinansowanie otrzymało 7 projektów w Nadrenii-Północnej Westfalii i Łużycach.
22.12.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki i Energii zleciło BGR zbadanie rynków surowców krytycznych takich jak rynek soli warzonej (potrzebnej w procesach elektrolizy).
23.12.2025	Schwedt	Rząd Federalny przedłużył gwarancję bezpieczeństwa zatrudnienia dla rafinerii PCK w Schwedt o kolejne sześć miesięcy, do 30.06.2026 r.

